

สมาชิกกลุ่มเทคนิคการสอน

นางสาวมาลินี ยุตินาถ สอนวิชา ท31101 ภาษาไทย 1 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง - ใช้เทคนิคการสอน แบบนิรนัย (Deductive Method)

การจัดการเรียนรู้แบบนิรนัย คือ กระบวนการที่ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ กฎ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ ข้อเท็จจริงหรือข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในบทเรียนจากนั้นจึงให้ตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง หรือ อาจให้ผู้เรียนฝึกนำทฤษฎี หลักการ หลักเกณฑ์กฎหรือข้อสรุปไปใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย หรืออาจเป็น ลักษณะให้ผู้เรียนหาหลักฐานเหตุผลมาพิสูจน์ยืนยันทฤษฎี กฎหรือข้อสรุปเหล่านั้น การจัดการเรียนรู้แบบนี้จะ ช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ ทฤษฎี ข้อสรุปเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง การสอนแบบนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นการสอนจากทฤษฎีหรือกฎไปสู่ตัวอย่างที่เป็นรายละเอียด

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผลไม่เชื่ออะไรง่ายๆ จนกว่าจะพิสูจน์ให้เห็นจริงเสียก่อนและเพื่อให้เด็ก รู้จักใช้กฎ สูตร หลักเกณฑ์ต่างๆ ไปใช้แก้ปัญหาในการทำงาน

องค์ประกอบสำคัญ

องค์ประกอบที่สำคัญของการสอนแบบนิรนัยมีดังนี้ คือ

1. ทฤษฎี หลักการ กฎ หรือข้อสรุปในเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. ตัวอย่างสถานการณ์ที่หลากหลาย ที่สามารถนำทฤษฎี หลักการ กฎ หรือข้อสรุปในเนื้อหาที่ต้องการให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้นไปใช้ได้
3. การฝึกนำทฤษฎีหลักการ กฎ หรือข้อสรุปในเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ที่หลากหลาย
4. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการนำหลักการไปใช้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การสอนแบบนิรนัยมีขั้นตอนสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นกำหนดขอบเขตของปัญหา เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเสนอปัญหาหรือระบุดังที่จะสอนในแง่ ของปัญหา เพื่อช่วยผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะหาคำตอบปัญหาที่นำเสนอควรจะเกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ของชีวิตและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน
2. ขั้นแสดงและอธิบายทฤษฎี หลักการ เป็นการนำเอาทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปที่ต้องการสอนมาให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทฤษฎี หลักการนั้น
3. ขั้นใช้ทฤษฎี หลักการ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะเลือกทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปที่ได้รับจากการเรียนรู้มาใช้ ในการแก้ปัญหาที่ได้กำหนดไว้

4. ขั้นตรวจสอบและสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะตรวจสอบและสรุปทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปหรือนิยามที่ใช้ว่าถูกต้อง สมเหตุสมผลหรือไม่ โดยอาจปรึกษาผู้สอน หรือค้นคว้าจากตำราต่างๆ หรือจากการทดลอง ข้อสรุปที่ได้พิสูจน์หรือตรวจสอบว่าเป็นจริง จึงจะเป็นความรู้ที่ถูกต้อง
5. ขั้นฝึกปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุป พอสมควรแล้ว ผู้สอนเสนอสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนฝึกนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่หลากหลาย

ข้อดีและข้อจำกัดของการใช้เทคนิคการสอนแบบนิรนัย มีดังนี้

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ง่ายกว่าการสอนแบบอุปนัย เหมาะสมที่จะใช้สอนเนื้อหาวิชาต่างๆ จะสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความหมายได้ดี
2. ฝึกนักเรียนให้เป็นคนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยต้องมีการพิสูจน์ให้เห็นจริงเสียก่อน

ข้อจำกัด

1. สามารถใช้ทำการสอนได้เฉพาะในบางเนื้อหาที่ไม่ยากนัก เพราะปัญหาที่ซับซ้อนเกินไปจะทำให้เด็กนักเรียนไม่สามารถเลือกใช้กฎหรือนิยามที่ถูกต้องมาใช้แก้ปัญหาได้
2. เป็นการสอนที่ผู้เรียนจะไม่ได้เกิดความคิดรวมยอดด้วยตนเอง เพราะผู้สอนจะเป็นคนกำหนดความคิดรวมยอดให้

บรรณานุกรม

ทิศนา แคมมณี. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544.

ดร.สุวิทย์ มูลคำ ดร.อรทัย มูลคำ. 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์ , 2545.

Innovation.Kpru.ac.th/web18/551121827/

www.lit.ac.th/Kmteaming